

Přidaná hodnota
INSPEKČÍ a CERTIFIKACÍ
od nezávislých subjektů - třetí strany

Dokument "The added value of 3rd party inspection and certification", byl prezentovaný oficiálně prezidentem CEOC International (Simo Hassi) na 3. mezinárodním semináři CEOC o bezpečnosti dne 6.11.2012 v Bruselu. Cílem tohoto nového dokumentu je připomenout zákonodárcům, státní správě, odborné veřejnosti a zákazníkům nezastupitelnost nezávislých činností prováděných třetí stranou a jejich přidanou hodnotu.

1. Kdo jsme a co děláme

CEOC *International* je evropská asociace, která zastupuje 30 členských subjektů z 21 zemí. Naši členové ale působí v dalších 60 zemích po celém světě a zaměstnávají více než 111 000 lidí. Členové *CEOC International* jsou jak soukromé, tak veřejné nebo státní subjekty a **poskytují nezávislé služby třetí strany při posuzování shody v oblasti zkoušení, inspekce a certifikace.**

ISO/CASCO Definice posuzování shody: "Posuzování shody" je termín pro postupy, které jsou používány k prokázání, že výrobek, proces, služba, osoba nebo systém řízení (např. ISO 9001) je ve shodě se stanovenými požadavky. Tyto požadavky jsou obsaženy v mezinárodních normách ISO/IEC. Právě ISO/IEC umožňuje u svých norem globální harmonizaci a proto jejich použití v postupech posuzování shody usnadňuje mezinárodní obchod a mimoto dává zákazníkovi jistotu, že výrobek nebo služba splňuje požadavky

Posuzování shody se provádí jednak pro plnění úkolů regulace a nebo pro udržování dobré praxe a jeho hlavním cílem je ochrana občanů a životního prostředí. Většina našich členů je notifikována nebo uznána ve smyslu evropské nebo národní legislativy a nabízí širokou škálu služeb v různých oblastech každodenního života jako jsou bezpečnost a zdraví při práci, energetika a životní prostředí, zdravotnické potřeby a výrobky denní spotřeby, průmyslová zařízení, mobilita a celospolečenská sociální zodpovědnost, atd.

Naše členské organizace provádí zkoušky, inspekci a certifikaci strojů, výtahů, tlakových zařízení, parních kotlů, zdravotnických prostředků, lanových drah, zařízení pro zábavu, hraček, spotřebního zboží, vybavení pro domácnost, elektrických instalací, vytápění, zařízení pro chemickou výrobu, elektráren, produktovodů a staveb.

Při takto široké nabídce služeb, jsou členové CEOC podporou technického pokroku a inovací - základem pro naplňování snah o udržitelný hospodářský rozvoj a obecný prospěch.

Nezbytnou předpokladem je, že jak výrobci a distributoři, tak uživatelé a spotřebitelé se mohou spolehnout, že bezpečnost a kvalita průmyslových výrobků a spotřebního zboží poskytují vysokou úroveň ochrany. To znamená, že všechny ekonomické subjekty, úřady, společnost a trh mohou být jistí, že celosvětově obchodované výrobky a poskytované služby jsou ve shodě buď s požadavky legislativy a nebo s požadavky ekonomického partnera v nepovinné sféře.

Důvěra zákazníků ve výrobky a procesy je nejučinněji získávána prostřednictvím posuzování shody, prováděným nezávislými subjekty třetí strany. Základními kameny důvěryhodnosti těchto subjektů jsou: **způsobilost, nestrannost a objektivita**

Nezávislé subjekty třetí strany, které provádí posuzování shody, nejsou propojeny se subjekty, které provádí projektování, výrobu, distribuci, opravy a údržbu položek, které jsou předmětem posuzování. Tím je vyloučen střet zájmů ve výsledcích zkoušení, inspekce nebo

certifikace. To je základní rozdíl oproti prohlášení shody, které je vystavené výrobcem nebo distributorem.

Způsobilost a nestrannost členských subjektů CEOC je zabezpečena úředním uznáváním nebo **akreditací**. " Akreditace je objektivní způsob ohodnocení a vydání úředního zápisu o technické způsobilosti, nestrannosti a profesionální úplnosti subjektu posuzování shody pro jeho působnost jak regulované tak neregulované sféře". Akreditace tak vytváří prostředí důvěry a spolehlivosti, že ve stejnou dobu poskytují evropské akreditované subjekty posuzování shody stejnou úroveň těchto služeb po celé Evropě.

2. Nezávislé subjekty třetí strany jsou partnery ostatním stranám

Inspekční a certifikující orgány třetí strany poskytují přidanou hodnotu následujícím skupinám: **zákonodárcům/úřadům, podnikatelské sféře, spotřebitelům**.

a) přínosy zákonodárcům / orgánům státní správy (úřadům)

Subjekty třetí strany jsou schopné **podporovat zákonodárce při plnění jejich povinností při ochraně občanů**. Cílem a závazkem EU je poskytnout občanům vysokou úroveň ochrany: "Komise ve svých návrzích (...) týkajících se zdraví, bezpečí, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitelů bude považovat za základ vysokou úroveň ochrany".

Prostřednictvím zkoušení, inspekce a certifikace poskytují subjekty třetí strany ujištění, že výrobky, služby, technické instalace a pod. jsou ve shodě se zákonnými požadavky a minimalizují jakékoliv ohrožení nebo poškození společnosti a prostředí.

Členové CEOC posuzují obrovské množství výrobků před jejich vstupem na trh což znamená, že certifikované výrobky by měly být ve shodě se zákonnými požadavky ještě než jsou dány do prodeje nebo užívání. Při uplatňování tohoto **preventivního přístupu**, poskytují naše inspekční a certifikační subjekty zákonodárcům účinný instrument k prosazování legislativy pro ochranu bezpečnosti, zdraví, životního prostředí a obecnému zvýšení ochrany veřejnosti. Posuzování shody je také podporou pro orgány veřejné správy (úřady) při plnění jejich povinností pro které nemají prostředky, zdroje a nezbytnou způsobilost. Dodatečně to vede k tomu, že zodpovědnost za plnění cílů veřejné politiky v dané oblasti na sebe přebírají účastníci trhu včetně posuzování třetí stranou a dále k snižování administrativních zásahů a nákladů (placených z daní).

Zařízení	Počet zkoušek/rok	Počet zjištěných nedostatků bezpečnosti
Výtahy	295000	14000
Vysokozdvížné vozíky	370000	16000
Tlakové systémy	480000	1623
Mobilní vysokozdvížné pracovní plošiny	62000	1400
Lisy	25000	1500
Pojízdné schody a chodníky	25000	1500

b) přínosy výrobcům a poskytovatelům služeb

Redukce nákladů: Využívání služeb třetí strany vede u výrobců stejně jako u poskytovatelů služeb k snižování nákladů a významnému zvýšení konkurenceschopnosti jejich výrobků/služeb. **Čím dříve dojde ve výrobním procesu k účasti nezávislého subjektu posuzování shody, tím jsou vynaložené náklady na tuto službu účinnější.** Jednak je možné odhalit a odstranit vážné nedostatky již v ranné fázi návrhu výrobku. Na druhé straně, ikdyž jsou odhaleny problémy ve výrobní fázi okamžitě, nelze výrobky dále expedovat a uvádět na trh. Výroba se začne zpožďovat a výrobky uvedené dosud do oběhu je nutné nákladně stahovat z trhu, aby se redukovala rizika bezpečnosti.

Dobré jméno: nezávislé posouzení výrobků je kontrolou jejich bezpečnosti a použitelnosti. **Posiluje se tím důvěra spotřebitelů ve výrobek a značku a dobrou pověst výrobce.** Jinak řečeno, zvýšeným nákladům a poškozené pověsti způsobené poruchami a jinými potížemi včetně nuceného stažení výrobků z trhu lze předejít nezávislým posouzením výrobku před vstupem na trh.

Výhody pro malé a střední podniky: využití služeb třetí strany je zvláště pro malé a střední podniky i z hlediska nákladů účinnou cestou jak **dosáhnout plnění základních zákonných požadavků** u jejich výrobků, aniž by museli utrácet čas, peníze a další zdroje do vytvoření a udržování vlastní struktury odpovídajících odborných znalostí a činností. Potvrzuje se to obzvláště tam, kde společnosti usilují o expanzi na další trhy a je pro ně nezbytné znát požadavky nových trhů na výrobky nebo služby. Globální zastoupení a kontakty subjektů třetí strany pomáhají řešit i tyto úkoly.

Marketingový nástroj: a nakonec působí posouzení shody třetí stranou jako významný marketingový nástroj, protože četné subjekty posuzování shody mají **výrazné a celosvětově uznávané označení, které zaručuje bezpečnost a dobrou kvalitu výrobků/služeb.** To může rozhodným způsobem ovlivnit rozhodování kupujícího. Rozhodování výrobce o nepovinné certifikaci jeho výrobku usnadňuje skutečnost, že certifikací prokazuje plnění všech požadavků a výrazně snižuje možná obchodní rizika (stahování výrobků, soudní spory, apod.).

c) přínosy zákazníkům

Bezpečnost výrobků: spotřebitelé předpokládají, že všechny výrobky na trhu jsou bezpečné. To znamená, že nebezpečným výrobkům musí být preventivně zabráněn vstup na trh. Zákazníky potěší vyšší úroveň bezpečnosti, když rozeznají, že jejich výrobek byl zkoušen, dozorován a certifikován.

Nepovinná certifikace výrobku: výrobky, které nepodléhají povinné certifikaci, mohou podstoupit před uvedením na trh procedury dobrovolné certifikace subjektem třetí strany. Ve většině případů jsou pak označeny certifikační značkou tohoto subjektu. Zákazník tak mohou rozeznat, že takto označený výrobek byl posuzován nezávislým subjektem a předpokládat požadovanou úroveň bezpečnosti výrobku.

Průhlednost (transparentnost) : důvěra ve výrobek/službu je posílena transparentností způsobu, jakým byla shoda posouzena, je jasné jaké požadavky byly uplatněny a na základě jejich plnění byl výrobek klasifikován jako bezpečný. Zákazník může získat informaci o použitých kritériích.

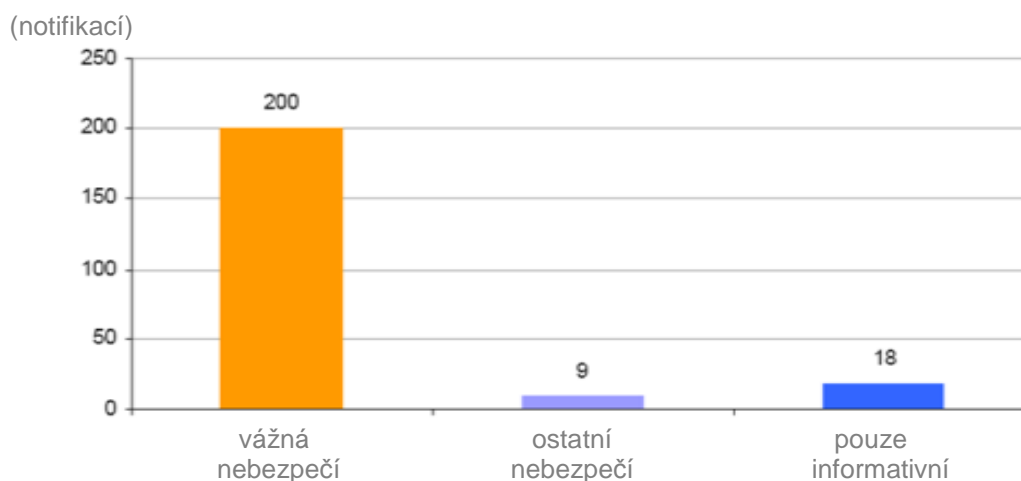
Sledování bezpečnosti výrobků na trhu EU

Ve smyslu směrnice **2001/95/ES** o všeobecné bezpečnosti výrobků a Nařízení **765/2008** uznala v lednu 2012 Evropská komise celkem **227 notifikací** (oznámení) o výskytu nebezpečných výrobků na trhu EU (systém RAPEX) a předala je příslušným orgánům členských zemí Evropského hospodářského prostoru (EEA) a zemím EFTA s následující klasifikací podle stupně nebezpečnosti:

- vážné nebezpečí 200 oznámení (88 %)
- ostatní nebezpečí 9 oznámení (4 %)
- pouze informativní 18 oznámení (8 %)

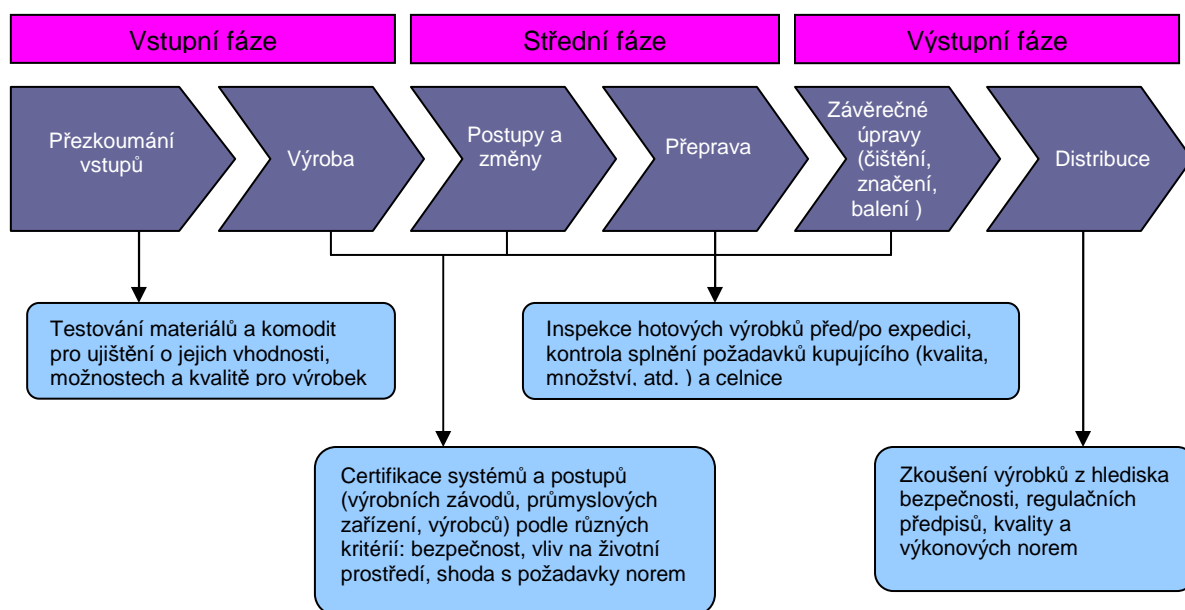
(graficky znázorněno níže)

počet
oznámení

Struktura nabídky služeb zkoušení, inspekce a certifikace ve fázích produkce

Společnosti provádějící zkoušení, inspekci, a certifikaci výrobků/služeb nabízejí své služby globálně a napříč celého spektra průmyslu - výrobcům, obchodníkům, distributorům a státní správě

Zdroj: Mergers Alliance

3. Závěr

Subjekty třetí strany přinášejí přidanou hodnotu celé společnosti a neposkytují pouze záruky bezpečnosti, ale posuzují shodu také z jiných hledisek jakými jsou životní prostředí a společenská zodpovědnost.

Přínosy, které subjekty třetí strany poskytují jsou interdisciplinární a v mnoha ohledech se překrývají:

- výrobci, kteří používají bezpečná výrobní zařízení k výrobě bezpečných výrobků šetří svoje finanční prostředky a jsou v mnoha směrech konkurenceschopnější protože snižují možná rizika podnikání (stahování výrobků z trhu, soudní spory a dal.);

- stát zabezpečuje ochranu občanů tak, že stanovuje výrobky s vysokým potenciálem nebezpečnosti k povinnému zkoušení, inspekci a certifikaci u subjektů třetí strany ;
- spotřebitel má vyšší důvěru v ty výrobky/služby, které jsou označeny a lze u nich prokázat splnění významných požadavků;
- certifikace výrobku třetí stranou spojená s příslušným označením pomáhá snižovat nedostatek informací o úrovni bezpečnosti výrobku uváděného na trh;
- certifikace výrobku třetí stranou může znamenat účinný způsob podpory na cestě k právnímu stavu.

ZPŮSOBILOST + NEZÁVISLOST = DŮVĚRA + TRANSPARENTNOST

Nezávislost třetí strany: je důležité zdůraznit, že pouze subjekty třetí strany mohou poskytnout přidanou hodnotu, protože jsou prokazatelně nejen způsobilé, ale také nezávislé. Nezávislost znamená, že zde neexistuje střet zájmů, jak je tomu v případě subjektů první strany (výrobce/dodavatel) a nebo subjektů druhé strany (uživatelé, spotřebitelé) . Nezávislost a způsobilost třetí strany se opírá o normy řady ISO 17000 a EN 45000, které stanovují požadavky, které musí subjekt třetí strany splňovat a dodržovat. Tyto požadavky jsou celosvětově uznávané a usnadňují přeshraniční trh výrobků a služeb.
